

7. Karaburun Bilim Kongresi 06-09 Eylül 2012

kapitalizmin kıskacında: doğa - toplum - teknoloji

Başvuru Sahiplerinin	Adı Soyadı	Çalıştığı Kurum	Görevi	E-posta adresi
	Stefo Benlisoy			

Çalışmanın Başlığı	Ekososyalist Stratejinin İnşası ve Ekolojik Devrim
--------------------	---

ÖZET

Küresel ekolojik kriz insanlığın tarihinde karşılaştığı en büyük meydan okumayı oluşturuyor. Ekolojik krizin ulaştığı vahim boyut ve yarattığı tehdit tüm düşünsel ve siyasal geleneklerin bu krize yanıt verebilmek için bir biçimde paradigmalarının merkezine ekolojik bir farkındalık eklemelerine yol açmakta. İnsanlığın ve yeryüzündeki canlı yaşamının geleceği ekolojik krize verilecek yanıtta düğümlendiğinden içerisinde bulunulan yüzyılda insan-doğa ilişkisinin seyrine ilişkin tatmin edici cevaplar üretmeyen düşünsel ve siyasal geleneklerin geleceğinin olmayacağı kehanetinde bulunmak mümkün. Bu sunuşta insanlığın doğayla ilişkisinde girdiği kritik eşiği aşması için gerçekleştirmesi zorunlu olan ekolojik devrim ve bu devrimi gerçekleştirmek için uygulanabilecek stratejik yönelimin ana hatları tartışılmaya çalışılacaktır.

Ekolojik devrimin iki biçimini ayırt etmek gerekir: Birincisi asıl olarak daha verimli enerji sistemleri gibi teknolojik yollarla sürdürülebilir kapitalist büyümeyi hedefleyen eko-endüstriyel bir devrimdir. Ekolojik modernizm olarak da adlandırılan bu yaklaşımda teknoloji dışında toplumsal örgütlenmenin kendisinde kapsamlı bir değişiklik, sermayenin dizginsiz birikim hedefinden bir sapma öngörülmemektedir. İkinci yaklaşımsa gerekli olduğunda elbette alternatif teknolojileri benimseyen fakat asıl olarak insanın doğayla ilişkisini ve mevcut egemen toplumsal üretim ilişkilerini dönüştürmeyi hedefleyen çok daha radikal ekolojik-toplumsal bir devrimdir. Böylesi bir devrim ufkunu benimseyen ekososyalistler açısından ekolojik devrimin salt bir teknolojik değişime indirgenemeyeceği açıktır. Bu anlayışta hâkim toplumsal düzenin, yani kapitalizmin mantığından koparak üretim, dağıtım ve tüketimi eşitlikçi ve komünal biçimlerde oluşturmak gerekmektedir. Burada amaç daha organik, sürdürülebilir toplumsal-ekolojik ilişkiler oluşturmaktır.

Bu alternatif dünya, üretim araçlarının kamu tarafından kontrolü ve demokratik bir planlama olmadan düşünülemez. Teknokratik ve piyasa fetişisti yaklaşımların ekolojik krizin üstesinden gelmede yetersiz olduğu tespitini esas alan ekososyalist yaklaşıma göre üretim ve tüketim kararlarının ekolojik kriterler temel alınarak demokratik ve çoğulcu bir müzakere süreci sonrasında belirlenmesi esas alınmalıdır. Ekososyalist bir toplumda demokratik planlama süreci ve çalışma saatlerinin azalması, ekonominin radikal biçimde demokratikleşmesine ve kullanım değerinin egemen olmasının önünü açacaktır. Kapitalizmin doğayı hoyratça sömüren savurganlığının yerine demokratik planlama eksenli bir ekonominin geçmesi, kapitalizmin ürettiği silahlanma, reklam gibi devasa ama insani ihtiyaçlarla örtüşmeyen sektörleri ortadan kaldıracaktır. Ekososyalist toplum insanın tükettiği oranda varılmaya hak kazandığı, tüketim takıntılı ve fetişisti mevcut toplum düzeninden farklı olarak insani özgürleşme ve deneyimlerin zenginleşmesine dayalı olacaktır. Bu anlamıyla ekososyalistler sermaye egemenliğinin nicelleştirici mantığının kırılarak yerine insan ve

“Bilim itaatsiz olana ihtiyaç duyar”
Theodor Adorno

7. Karaburun Bilim Kongresi **06-09 Eylül 2012**

kapitalizmin kiskacında: doğa - toplum - teknoloji

doğaya dair niteliksel bir mantığın egemen kılınması taraftarıdır.

Yukarıda vurgulanan ekolojik modernleşmeci yaklaşımın öngördüğü değişimi, elitler tarafından mevcut kapitalist toplumun ekonomik, toplumsal, kültürel ve ekolojik normlarına dokunmayarak yukarıdan aşağı teknokratik biçimde gerçekleştirme yaklaşımıyla gerçek bir ekolojik devrimin yaklaşımı taban tabana zıttır. Ekolojik modernleşmeci yaklaşımı savunanların toplumsal katılımı sınırlayan ve değişimi teknokratlara havale eden yaklaşımına karşı gerçek ekolojik devrim, toplumsal katılıma ve toplumun ekonomiye müdahalesine dayanacaktır. Bu da kapitalizm çerçevesinde gerçekleşmesi mümkün olmayan aşağıdakilerin kendi kaderlerine egemen olmalarıyla, yani onların siyasal, demokratik ve örgütsel yeteneklerini geliştirebilecekleri bir toplumsal örgütlenme biçimiyle mümkündür. Bu anlamıyla ekonomik demokrasi ekososyalist projenin bütünleyicisi olacaktır.